

Het Knoopje

Een open gletsjerspleet was oncomfortabel, omdat het gapende gat een zuigende werking had op ons nieuwelingen, alsof we elk moment erin konden springen zonder dat we daar controle over hadden. Gedachteloos stappen we er nu overheen, blij dat we ze zien. De gletsjerspletten die zich verschuilen onder een dun laagje sneeuw, dat zijn diegene die ons zorgen baren.

De stenen in de sneeuw onder een steile wand; onbewust voelen we even aan onze helm.

We kennen het gevaar achter onschuldig ogende sneeuwveldjes. We weten van sneeuw en lawines. De balans in ons gevoel van comfort is in de loop der jaren getraind en aangepast. Zorgvuldig hebben gidsen bepaalde impulsen afgezwakt en aangesterkt.

Abseilen

Julien (gids) verbaasde me om zijn gedrag rondom afdalen tijdens tochten op de Wellnesscursus. Hij benadrukte keer op keer dat we snel moesten leren afklimmen en tevens zo ver mogelijk, zodat we ons pas wanneer echt nodig, keerden tot de rappel. Wanneer een rappel in het zicht kwam voelde ik de sfeer betrekken. Welke rol wij ook hadden bij aankomst, zij het naklimmen of leiden, hij was nu de gids en wij allen idioten. Hij richtte de rappel in en dirigeerde onze handelingen. Gestrest liet hij zijn blik langs het touw gaan, dan weer naar de constructies, dan weer naar de gehaaste bewegingen van zijn handen. Hij was zo oncomfortabel. Ik begreep maar niet waarom.

De weken erna voelde ik dat ik zijn spanning had overgenomen. Er hing een doem rondom het abseilen die ik niet kon vatten, maar wel mijn gedachten en bewegingen krampachtiger maakten. Snel, snel, snel hier weg, alsof de combinatie van ATC, twee strengen touw en prussik functioneerde als een tijdbom. Ik checkte alles driedubbel.

Purtscheller Abseil

Tijdens het afdalen na de Purtscheller eveneens. We konden de instap niet vinden, tot drie keer toe, en besloten het brosse terrein achter ons te laten voordat de tijd ons parten zou spelen. Ik was opgewonden en zenuwachtig, want ik stond op het punt mijn eerste zelfgemaakte (zonder een ‘officiële’ prussikbende) abseil in te hangen. Zoeken naar een goede rots, zelf de prussik er omheen leggen, zelf het knoopje maken. *Ik checkte alles driedubbel.* Ik hing en ik viel.

...

Het knoopje? Maar hoe dan?

Ik kon het maar niet bedenken.

Ik liet de scene door mijn hoofd spoelen en zetten hem eindeloos stil op het beeld van de knoop. Wat in godsnaam was er mis met die knoop?

Ik weet nog dat ik me verbaasde over de eenvoud ervan, elke keer als we langs een abseil kwamen, drie jaar lang. Zowel over de eenvoud van de knoop onder in het abseiltouw, als de eenvoud van de knoop in de prussiks om het abseilpunt.

Ik had op de Purtscheller nog gevraagd aan de anderen; wat voor een knoop? *Zaksteek.* Maar in mijn hoofd en in de prussik had ik hem al gelegd – de strengen over elkaar, en wederom de strengen over elkaar, het simpelste dat in me opkwam. Wat de naam was van hetgeen dat ik legde drong niet tot me door. Simpel is simpel, het meest rechtdoorzee knoopje dat bestaat.

Dus wat was er mis met mijn knoopje?

Oud Wijf

Er ging een dag overheen, en een nacht. De volgende morgen lag ik met spinazie en Gordon Blue in een bed met witte lakens en kwam opeens een andere mogelijkheid bij me op: twee strengen bij elkaar, en daarin een zaksteek. Ik zakte door de grond, bloed steeg naar mijn

wangen. *Shit, shit, shit*, dat was hem. Hoe *de fuck*... Waaron...Hè? Waaron had ik dat niet gedaan? *Waarom had ik dat niet gedaan?*

Twee weken later kwamen Jeroen en Lieke (instructeurs) op bezoek en gaven een fruitmand en een reep Tony Chocology. Met mijn ene bil op de stoel en de andere zwevend in de ruimte, besprak ik de Purtscheller aftocht met de rode mannetjes en de lieve verpleegsters. De rappel. Het besef van het knoopje.

Oh, je hebt een oud wijf gelegd!, gierde Jeroen. Nee nee, of ja, of waarschijnlijk, reageerde ik onverschillig.

Wat de heck is een oud wijf, dacht ik.

Ik wist wel van het onderscheid tussen de platte knoop en *die andere*, maar ik had me nooit beseft dat er een relevant verschil bestond tussen de twee. Misschien was het een keer tijdens een cursus langs gekomen, tegelijk met standplaatsbouw of abseilen, maar in zijn eenvoud bedolven onder de complexiteit van het andere. Al die tijd was er een fundamenteel gat in mijn kennis geweest.

Keuzes

Sindsdien heb ik er, onvermijdelijk, veel over nagedacht.

Waarom ik geen zaksteek heb gelegd, is me een raadsel dat ik als dusdanig heb geaccepteerd.

Dat ik in plaats daarvan een oud wijf heb gelegd, kan ik mezelf vergeven. Eén van de eerste dingen die me duidelijk werd van het klimmen, was dat ik niet wist *wat ik niet wist*. Ik kon ervaring opdoen wat ik wilde, maar er zou altijd een duistere ruimte van onwetendheid blijven bestaan, als een soort objectief gevaar in mijzelf dat ik kon optellen bij vallende stenen en wankele seracs.

Ik had echter niet verwacht dat zoiets fundamenteels in mijn kennis zou ontbreken. Ik hoop immens dat mijn bouwwerk van ervaring weinig meer van dat soort grapjes verhult.

Wat ik mezelf *niet* kan vergeven, is dat ik tegen het advies van mijn gids in, ben gaan abseilen terwijl aflopen nog meters lang mogelijk was. Zijn discomfort tijdens de rappel

heeft zich overtuigend gelegitimeerd en zelfs effectief in mijn handelen genesteld. En toch maakte ik *die* keuze, terwijl me anders geleerd is.

Ervaring

Alpien is (en nu gaan de ervaren alpinisten gniffelen) echt ontzettend moeilijk. We zijn nog steeds de nieuweling die angstig in een gletsjerspleet staren, of er juist overheen kaggelen omdat anders geleerd is; alleen is de selectie aan obstakels en stille gevaren inmiddels gevarieerder.

Na drie jaar voel ik me op verschillende soorten terrein, in verschillende mate comfortabel, ingefluisterd door gidsen en mijn fysiek, mijn partners en mijn gemoed, de kleur van de lucht en nog honderd dingen.

Een deel doe ik simpelweg al wel goed. Ik maak doorgaans de juiste afwegingen en voel me op gepaste momenten niet op mijn gemak. Maar: Er is een onbepaalde ruimte, een duistere plek van verkeerde keuzes en gebrekkige kennis, of nog enger: van comfortabele niet-keuzes.

Abseilen zat in mijn range aan discomfort en toch mocht het niet tot een juiste keuze leiden. Eenvoudige knoopjes zaten *niet* in mijn range aan discomfort, waardoor ik klakkeloos in de prussik ging hangen, en de rest is geschiedenis.

Alpinieren beslaat een immens bouwwerk aan bewuste en onbewuste handelingen binnen onvoorspelbaar en voorspelbaar terrein. Ervaring, wat een toverwoord. Er staat een legendarisch knoepje in mijn hoofd gebrand en *hell no*, die fout maak ik niet meer. Welke lering er verder uit te trekken; ik weet het niet, misschien die van geduld of immer weloverwogen keuzes, maar daarin bestaat een grens. Uiteindelijk willen we die bergen op.

Uiteindelijk wil ik die bergen op, oude wijven of niet. Wat een machtige hobby, wat een lastige hobby.